

Skattamálið hjá Eik

Barbara Holm

Redaktørur á Vikuskiftis Sosialinum

Larmandi tøgn frá øllum pørtum

»Meðan Taks viðgerð málið hava vit avgjørt
at lata vera við at úttala okkum til miðlarnar«

Tað sigur Súni Schwartz Jacobsen, forstjóri í Eik Banka Føroyar, tá ið Vikuskiftis Sosialurin spyr um hansara viðmerking til tað, sum verður kunngjørt í her í blaðnum.

Men Súni Schwartz Jacobsen vil einki siga. Tað vil Arni Brattaberg, nevndarformaður í TF Holding heldur ikki. Og tað vil stjórin í Taks, Eyðun Mørkøre heldur ikki.

Hetta málið, sum vit kalla skattasnytt, er av avgerandi týðningi. Tað er tað fyrri Eik Banka, sum við 90 milliónum í skattafrádrátti hævdu sloppið undan at rindað skatt í fleiri ár. Tað hevur tað fyrri landskassan, tí við 90 milliónum kanst tú gera nógv – til dømis lyfta øll í fátækkraváða uppum fátækramarkið í 10 ár.

Men mest av øllum hevur tað avgerandi týðning fyrri Føroya fólk.

Tí hetta er ikki bara eitt stríð um pengar. Hetta er eisini eitt lógartekniskt stríð, har tann við bestu argumentunum vinnu. Eitt stríð, har Eik Banki og harvið TF Holding roynir av øllum alvi at sleppa undan at rinda skatt til samfelagið.

Á mangan hátt kunnu vit siga, at hetta minnur

um Panamaskjøluni, sum útlendskir miðlar borðreiða við dag og dagliga. Munurin er tó tann, at í til dømis førinum hjá íslenska forsætisráðharranum, hevur hann sent pengar av landinum í eitt skattaskjól, so hann skal sleppa undan at fyrihalda seg til íslendsku skattamyndugleikarnar.

Eik Banki hevur harafturimóti ikki nakað skjól. Tey royni ikki at fjala sínar ætlanir um at sleppa undan sínari skattskyldugu ábyrgd. Tey hava heldur valt, at afturhalda sum mest av upplýsingum frá Taks, so at Taks ikki hevur móguleika fyrri at koma til eina rættvísa niðurstøðu.

Eik Banki veit av, at Fíggjarligt Støðufesti – í samráð við skattamyndugleikar í Danmark – gjørdi eitt skjál, har ásett var í keyps-treytunum av Eik Banka Føroyar, at ikki ber til at draga tap frá kollsilgda Eik Banka frá hjá nýggja bankanum. Eik Banki er ávaraður um hetta fleiri ferðir á nevndarfundum, av Fíggjarligum Støðufesti, av grannskoðarum bæði í Danmark og í Føroyum. Kortini hevur Eik Banki ikki sagt hetta við Taks.

Og so aftur til tað, sum er av avgerandi týðningi. Eik Banki er dóttirfelag hjá TF Holding. Tað eru føroysku tryggingartakararnir, sum eiga TF Holding. Tað er also felagið hjá føroysku tryggingartakarunum, sum roynir at sleppa undan at rinda skatt. Kunnu føroysku tryggingartakararnir góðtaka tað? Kann Føroya fólk góðtaka tað?

Skattamálið

ROYNDI EIK AT FREMJA SKATTASNYTT?

Sosialurin hevur fingið hendur á higartil ókend skjøl, sum hava týðning fyrri skattamálið hjá Eik. Skjøluni tala greitt og týðiliga, og illa ber til at síggja aðrar samanhengar enn, at leiðslan í Eik royndi tilvitað ella av sera grovum ósketni at sleppa undan eini skattarokning á 90 milliónir krónur

BARBARA HOLM

Eg kann ikki tiga longur. Eg eri bangin fyrri, at hetta ikki fær avleiðingar.

Soleiðis sigur ein av fleiri dulnevndum varskógvarum, sum Sosialurin hevur samstarvað við, fyrri at finna fram til júst hvat hendi í tí sokallaða skattamálinum hjá Eik.

Í januar í ár gjørdist greitt fyrri Føroya fólk, at okkurt var áfamt í Eik, tá ið Jørn Astrup Hansen trekti seg úr nevndini í Eik, tí hann ikki kundi góðtaka, at leiðslan í Eik hevði roynt at trekkja eina hálva milliard frá í skatti – svarandi til ein skattafrádrátt á 90 milliónir.

Síðani hevur Taks tikið málið til viðgerðar aftur, og nú bíða vit øll eftir, at Taks skal finna fram til, hvussu hetta málið vendir.

Men Sosialurin hevur fingið innlit í skjøl, sum geva eina sera greiða ábending um, at okkurt ólógligt – ella í besta føri ómoralskt – er farið fram í tí, sum leiðslan í Eik hevur gjørt.

**Drógu tap frá,
sum tey ikki áttu**

Tá gamli Eik banki kollsilgdi viðførdi tað, at Fíggjarligum Støðufesti varð álagt sambært lóg, at bjarga bankanum, so at føroyska fólk ikki skuldi merkja stórvegis sviða av bankakreppuni. Fíggjar-

**Eg vil siga tað,
at tað tykist
meira enn løgið,
at bankin roynir
at tiltuska sær
frádrátt fyrri eitt
tap, sum tey ikki
sjálvi hava havt«**

Fyrrverandi bankastjóri

ligt Støðufesti varð stovnað til endamálið – eitt felag, sum bankar í ríkinum og danski statskassin rindaðu til, so at Fíggjarligt Støðufesti hevði pening til at bjarga bankunum, sum fóru á heysin.

Og tað gjørdi Fíggjarligt Støðufesti fyrri kollsilgda Eik banka frá 1. - 14. oktober 2010. Eitt tap á áleið hálva milliard var tað, sum Fíggjarligt Støðufesti sum garantur hefti fyrri.

Tá TF Holding síðani keypir nýstovnaða Eik Banka Føroyar P/F frá Fíggjarligum Støðufesti á vári 2011, verður eitt skjál handað teimum, sum Fíggjarligt Støðufesti saman við grannskoðarum í Danmark og Føroyum og í samstarvi við skattamyndugleikarnar í Danmark, hevur gjørt til kunningar til allar móguligar keyparar av nýggja bankanum. Har stendur púra greitt, at tap frá gamla Eik Banka ikki kunnu dragast frá í sjálvuppgávuni hjá nýggja bankanum, tí Fíggjarligt Støðufesti hefti sum garantur fyrri tapinum – og ikki nýstovnaði bankin.

Kortini valdi leiðslan í Eik at draga tapið frá í sjálvuppgávuni fyrri 2010-11.

**Nevndin ávaraði
fleiri ferðir áðrenn**

Hesin frádráttur svarandi til 90 milliónir verður settur í sjálvuppgávuna hjá Eik, uttan at nevndar-